

AUTEUR

Anouk Tummers

CLASSIFICATIE

C2: Internal Information

DATUM

13 januari 2020

VERSIEDATUM

13 januari 2020

STATUS

Definitief

PAGINA

1 van 11

Handleiding bieden

Wijzigingen register:

Versienummer	Datum	Wijziging
0.1	18 september 2000	initiële versie
0.2	27 september 2000	opmerkingen projectleden verwerkt nieuwe versie MIG QUOTES 0.5 verwerkt
0.3	20 oktober 2000	workshop versie definitieve versie MIG QUOTES 1.0 verwerkt
1.0	4 december 2000	definitieve versie toegestane waarden regelobject en afroeptijd gewijzigd sluitingstermijn op dag van uitvoering gewijzigd
1.1	12 december 2001	Aanpassing regelobjecten + update handleiding
1.2 2.0	12 mei 2003 2 juni 2010	Wijzigingen hoofdstuk 2 (PTE aanpassing) Aanpassing naar UTILTS, Blokbiedingen
2.1	16 februari 2011	Aanpassing limiet Blokbiedingen
2.2	25 mei 2012	Aanpassing Gate Closure Time
2.3	21 november 2017	Aanpassing vermogen
2.4	10 januari 2018	Aanpassing Gate Closure Time
3.0	9 januari 2019	Update lay-out en wijzigingen doorgevoerd n.a.v. codewijziging ACM/18/032994 ten behoeve van de Netcode Elektriciteit
4.0	9 januari 2020	Verplichting contractnummer aFRR bieding veranderd naar optioneel

Inleiding

Dit document bevat instructies voor het aanbieden van balancerings- en transportvermogen¹ (BTV). Deze instructies zijn een leidraad voor de BSP's² en TSP's³ van balancerings- en transportvermogen. Onderwerpen die aan bod komen zijn o.a. de attributen van de bieding (betekenis, toegestane waarden), het tijdschema, zomer/wintertijd overgangen en aanvullende biedregels. Diverse voorbeelden maken de instructies verder inzichtelijk.

Voor verdere informatie over balancerings- en transportvermogen wordt verwezen naar de Netcode Elektriciteit, de Uitvoeringsregels en de productspecificaties op <http://www.tennet.eu/>. Bij eventuele verschillen tussen deze teksten, prevaleert de tekst van de Netcode Elektriciteit of de tekst van de Uitvoeringsregels als het onderwerp niet in de Netcode beschreven is.

Biedingen BTV hebben een comptabel karakter: het zijn opties, waarbij TenneT na activatie gehouden is tot:

- Een zeker volume te berekenen op basis van de karakteristieken van bieding en activering
- Dit volume te verrekenen met de BSP of TSP op ten minste diens financiële voorwaarden.
- Dit volume te corrigeren op de onbalans van de BRP van de BSP of TSP.

De BSP of TSP is verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen t.a.v. het aanbieden van BTV; niet correcte biedingen worden door TenneT afgekeurd.

TenneT draagt zorg door tijdige activering en de-activering voor het voldoen aan de door de bieder aangegeven minimum eisen t.a.v. voorbereidingsperiode en leveringsperiode van de bieding.

TenneT draagt zorg voor een correcte afhandeling van de door TenneT geactiveerde biedingen. De BSP/TSP is verantwoordelijk voor het leveren van de energie, die correspondeert bij de door TenneT geactiveerde bieding, gedurende de leveringsperiode.

1.1 Categorieën biedingen balancerings- en transportvermogen

Een bieding BTV valt in één van de volgende categorieën:

1. Ten behoeve van balanshandhaving:
  - a. Biedingen aFRR⁴ gecontracteerd, voorbereidingsperiode = 0, leveringsperiode = 1
  - b. Biedingen aFRR niet gecontracteerd, voorbereidingsperiode = 0, leveringsperiode = 1
  - c. Biedingen mFRRsa⁵, voorbereidingsperiode = 1, 2 leveringsperiode = 1

---

¹ Onder BTV vallen aFRR, mFRRsa en Reservevermogen overige doeleinden.

² BSP: Balancing Service Provider ofwel Aanbieder van balanceringsdiensten.

³ TSP: Transport Service Provider ofwel Aanbieder van transportdiensten.

⁴ Automatisch Frequentieherstelreserves ofwel automatic Frequency Restoration Reserve (aFRR); voorheen regelvermogen.

2. Ten behoeve van overige doeleinden:

- a. Biedingen Reservevermogen overige doeleinden, voorbereidingsperiode ≥ 3 , leveringsperiode ≥ 4

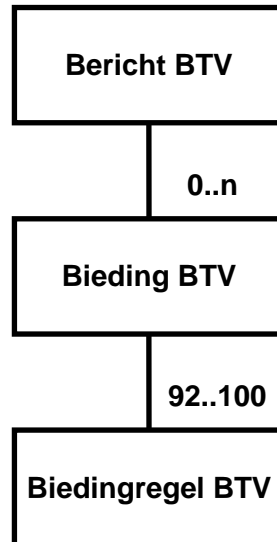
Voor het opstellen van een bieding is er geen onderscheidt tussen biedingen voor balanshandhaven en overige doeleinden derhalve wordt in de handleiding verder gesproken over BTV.

---

⁵ Manueel Frequentieherstelreserves scheduled activated ofwel manuel Frequency Restroation Reserves scheduled activated (mFRRsa); voorheen reservevermogen.

2. Structuur van het (conceptuele) bericht BTV

De door de BSP of TSP te versturen berichten met aangeboden BTV hebben onderstaande structuur:

Het bericht BTV bestaat uit een verzameling biedingen BTV. Het aantal biedingen (n) per bericht BTV is onbeperkt.

Een bericht BTV met een aantal van 0 biedingen BTV geeft aan dat de BSP of TSP geen BTV ter beschikking wenst te stellen.

Een nieuw ingezonden bericht BTV overschrijft alle eerder ingezonden berichten BTV.

De berichten BTV worden in een gestandaardiseerd formaat UTILTS uitgewisseld, dat voldoet aan de EDI standaard voor de Nederlandse energiesector (EDINE). Een gedetailleerde beschrijving is voorhanden op MijnEDSN op www.edsn.nl. Het bericht wordt gestuurd naar het centraal postbus systeem (CPS), geadresseerd aan TenneT/SO.

Iedere bieding BTV heeft een aantal biedregels, één per onbalansverrekeningsperiode (ISP⁶) (15 minuten). Voor een normale dag zijn er 96 biedregels, bij dagen met zomer/wintertijd overgangen zijn er 92 of 100 biedregels (zie hoofdstuk 4).

Het aantal posities en het karakter (numeriek, alfanumeriek, ...) van de attributen wordt gedefinieerd in de UN/Cefact UNSM (in dit geval in UTILTS). Met uitzondering van het Data Element C506.1154 in het RFF-segment: het aantal posities voor dit Data Element in de berichten gedefinieerd in dit document is an..35 i.p.v. de standaard an..70 gespecificeerd in de UNSM.

---

⁶ Onbalansverrekeningsperiode ofwel Imbalance Settlement Period (ISP); voorheen PTE.

2.1 Attributen van het (conceptuele) bericht BTV

De BSP of TSP van BTV moet in het bericht BTV de volgende attributen van een waarde voorzien:

Attribuut	Eenheid	Omschrijving	Toegestane waarden
BSP/TSP	n.v.t.	Identificatie van de aanbieder van balancering- en/of transportvermogen	EAN code
BRP	n.v.t.	Identificatie van de BRP wiens onbalans wordt gecorrigeerd na activatie van balancering- en/of transportvermogen	EAN code
Verzoeknummer	n.v.t.	Indien het bericht op verzoek van TenneT worden ingediend, moet hier het door TenneT verstrekte verzoeknummer worden vermeld	Door TenneT verstrekte verzoeknummers
Datum uitvoering	n.v.t.	De datum waarop de biedingen betrekking hebben	Datum tussen ⁷ huidige dag en huidige dag + 7 dagen

2.2 Attributen van de bieding BTV

Iedere bieding uit het bericht BTV wordt nader gespecificeerd door de volgende attributen:

Attribuut	Eenheid	Omschrijving	Toegestane waarden
Contract	n.v.t.	Identificatie van de tussen de BSP/TSP en TenneT gesloten overeenkomst.	door TenneT uitgegeven contractnummer, 10 posities alfanumeriek
ID	n.v.t.	Door de BSP/TSP op te geven referentie dat de bieding binnen het bericht uniek identificeert. Referenties mogen in opeenvolgende versies van berichten worden gebruikt.	door BSP of TSP te bepalen
Object	n.v.t.	Met een object kan een BSP/TSP twee biedingen samenvoegen. De beide biedingen die deel uit maken van een object kunnen niet simultaan ingezet worden.	door BSP of TSP te bepalen

⁷ Inclusief grenswaarden

Attribuut	Eenheid	Omschrijving	Toegestane waarden
Vorbereidings- periode	ISP	Relatieve rangnummer van ISP t.o.v. huidige ISP vanaf wanneer activering door TenneT mogelijk is. Onderscheidt aFRR, mFRRsa voor Balanshandhaving en Reservevermogen voor overige doeleinden	Integer waarde tussen ⁷ 0 en 672 aFRR (gecontracteerd/niet gecontracteerd): Vorbereidingsperiode = 0: mFRRsa: Vorbereidingsperiode = 1, 2, Reservevermogen overige doelen: Vorbereidingsperiode ≥ 3
Leverings- periode	ISP	Minimaal aaneengesloten aantal ISP's waarvoor activering mogelijk is. Onderscheidt Reservevermogen voor overige doeleinden van andere categorieën	Integer waarde 1, of tussen ⁷ 4 en 672 aFRR (gecontracteerd/niet gecontracteerd) of mFRRsa: Leveringsperiode = 1 Reservevermogen overige doeleinden: Leveringsperiode ≥ 4
Vermogen	MW	Omvang van het aangeboden vermogen + is opregelen - is afregelen	voor opregelen een integer waarde tussen ⁷ 1 ⁸ en 999 voor afregelen een integer waarde tussen ⁷ -999 en -1 ⁸
Ramping rate	% / min	Snelheid waarmee kan worden geregeld. Uitgedrukt in % van de omvang van de bieding per minuut.	1 decimaal achter de komma waarde tussen ⁷ 7,0 en 100,0
Locatie / netobject	n.v.t.	Een punt of verzameling punten in het Nederlandse hoogspanningsnet waar het aangeboden vermogen beschikbaar wordt gesteld. Dit punt of verzameling punten kent één eigenaar of beheerder.	EAN code

⁸ Een biedbericht mag maximaal drie biedingen bevatten met een vermogen dat kleiner is dan 4 MW.

NB:

- Een regelobject koppelt twee biedingen aFRR (voorbereidingsperiode= 0) met verschillend teken
- Een reserveobject koppelt twee biedingen Reservevermogen overige doeleinden (voorbereidingsperiode ≥ 3 , leveringsperiode ≥ 4) met identieke voorbereidingsperiode en vermogen, maar met andere leveringsperiode en biedprijs.

2.3 Attributen van de biedingregel BTV

Voor iedere bieding BTV moeten alle ISP's van de datum uitvoering worden aangegeven waarvoor de bieding beschikbaar is.

Attribuut	Eenheid	Omschrijving	Toegestane waarden
Beschikbaarheid	ISP	Geeft het ISP- nummer aan waarvoor de bieding geldt	per bieding unieke integer waarde tussen 1^7 en 100, oplopend
Biedprijs	€/MWh	Energieprijs van het aangeboden vermogen	2 decimalen achter de kommawaarde tussen 10^{-7} -100.000,00 en 100.000,00

NB:

- Voor biedingen FRR mag de biedprijs variëren per ISP; voor biedingen Reservevermogen voor overige doeleinden dient de biedprijs constant te zijn.
- Het teken van het product van het Vermogen en de Biedprijs bepaalt de geboden richting van de geldstroom: + TenneT betaalt BSP/TSP, - BSP/TSP betaalt TenneT.

	Biedprijs > 0	Biedprijs < 0
Vermogen >0 (opregelen)	TenneT betaalt BSP/TSP	BSP/TSP betaalt TenneT
Vermogen < 0 (afregelen)	BSP/TSP betaalt TenneT	TenneT betaalt BSP/TSP

- $1,23 \text{ €/MWh} = 0,00123 \text{ €/kWh}$

2.4 Toepassing attributen

De attributen van het bericht, de bieding en de biedingregel zijn verplicht, verplicht leeg, of optioneel, afhankelijk van de categorie van de bieding, zoals weergegeven in de volgende tabel:

Attribuut	aFRR	mFRRsa Balanshandhaven	Reservevermogen overige doeleinden
BSP/TSP	Verplicht	Verplicht	Verplicht
BRP	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Verzoeknummer	Optioneel	Optioneel	Optioneel
Datum uitvoering	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Contract	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
ID	Verplicht	Verplicht	Verplicht
object	Optioneel	N.v.t.	Optioneel
Vorbereidingsperiode	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Leveringsperiode	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Ramping rate	Verplicht	N.v.t.	N.v.t.
Locatie	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Vermogen	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Biedprijs	Verplicht	Verplicht	Verplicht

NB:

- Verplicht wil zeggen dat er een waarde moet zijn gespecificeerd, die voldoet aan de toegestane, en deels voorgeschreven waarden uit 2.2, 2.3 en 2.4
- N.v.t. wil zeggen: er mag geen waarde zijn gespecificeerd.
- Optioneel is wil zeggen dat er een waarde mag zijn gespecificeerd, die voldoet aan de toegestane waarden uit 2.2, 2.3 en 2.4

3. Tijdschema

De berichten BTV moeten in een vast tijdschema verzonden worden, opdat TenneT de biedingen tijdig kan verwerken. Bij de beoordeling of een bericht 'op tijd' is wordt gekeken naar het ontvangsttijdstip in het centraal postbus systeem (CPS).

3.1 Dag van voorbereiding (D-1)

Dagelijks, op de dag voorafgaand aan de uitvoeringsdag, moeten de gecontracteerde biedingen BTV voor de uitvoeringsdag om 14:45 uur ontvangen zijn door TenneT. Indien een door TenneT tussen 14:45 uur en het fiattijdstip ontvangen bericht BTV niet is voorzien van een geldig verzoeknummer wordt het bericht BTV genegeerd (de afzender wordt hiervan op de hoogte gesteld). Na het fiattijdstip kunnen de biedingen BTV voor de uitvoeringsdag weer worden gewijzigd. Door TenneT geactiveerde biedingen kunnen door de BSP of TSP niet meer worden gewijzigd. (controle middels referentienummer).

3.2 Dag van uitvoering

Op de dag van uitvoering sluit de termijn voor het inzenden van gewijzigde biedingen BTV steeds 30 minuten voor elke ISP. Door TenneT geactiveerde biedingen kunnen door de BSP of TSP niet meer worden gewijzigd. (controle middels referentienummer).

Voorbeeld:

Het is 19:12 uur en een BSP of TSP wil zijn biedingen BTV voor de huidige dag wijzigen. Hij mag op dit moment nog wijzigingen insturen voor de ISP 19.45 - 20.00 uur en de daarop volgende ISP's. Indien één of meerdere wijzigingen zijn aangebracht in één of meerdere ISP's die vóór de ISP 19.45 - 20.00 uur liggen, worden alle biedingen afgekeurd.

4. Winter- en zomertijd overgangen

Tijdens de overgang van zomer- naar wintertijd (klok achteruit om 03:00 uur) moeten er voor het 3e uur 4 extra biedingregels worden aangeboden. Voor de BSP's of TSP's die de biedingen met het Excel template samenstellen betekent dit dat alle biedingregels die betrekking hebben op het 4^e uur en verder 4 rijen naar beneden worden geschoven.

Tijdens de overgang van winter- naar zomertijd (klok vooruit om 02:00 uur) geldt een soortgelijke werkwijze. Voor het 3^e uur zijn er geen biedingregels. Dit betekent dat alle biedingregels die betrekking hebben op het 4^e uur en verder 4 rijen naar boven worden geschoven.

In de nu volgende voorbeelden zijn de periodes gemarkeerd die afwijken van een 'normale' dag.

Zomer/wintertijd overgang

(100 biedregels)

Periode (Excel)	Kloktijd
....	....
01:30 - 01:45	01:30 - 01:45
01:45 - 02:00	01:45 - 02:00
02:00 - 02:15	02:00 - 02:15
02:15 - 02:30	02:15 - 02:30
02:30 - 02:45	02:30 - 02:45
02:45 - 03:00	02:45 - 03:00
03:00 - 03:15	02:00 - 02:15
03:15 - 03:30	02:15 - 02:30
03:30 - 03:45	02:30 - 02:45
03:45 - 04:00	02:45 - 03:00
04:00 - 04:15	03:00 - 03:15
....	....
....	....
24:00 - 24:15	23:00 - 23:15
24:15 - 24:30	23:15 - 23:30
24:30 - 24:45	23:30 - 23:45
24:45 - 25:00	23:45 - 24:00

Winter/zomertijd overgang

(92 biedregels)

Periode (Excel)	Kloktijd
....	....
01:30 - 01:45	01:30 - 01:45
01:45 - 02:00	01:45 - 02:00
02:00 - 02:15	03:00 - 03:15
02:15 - 02:30	03:15 - 03:30
....	....
....	....
22:15 - 22:30	23:15 - 23:30
22:30 - 22:45	23:30 - 23:45
22:45 - 23:00	23:45 - 24:00
23:00 - 23:15	n.v.t.
23:15 - 23:30	n.v.t.
23:30 - 23:35	n.v.t.
23:45 - 24:00	n.v.t.
24:00 - 24:15	n.v.t.
24:15 - 24:30	n.v.t.
24:30 - 24:45	n.v.t.
24:45 - 25:00	n.v.t.